

Niðurstøðan frá Sernámi frá 6. august 2013

Hann kann vera óróligur, tykjast ótryggur og varin, men tá ein fær góða kontakt við hann, gerst hann meira róligur, og tá kann eygnakontaktin vera góð. Hann tosar ikki um tað sama, tá hann er hjá mær, sum hann ger heima, og lærararnir nevndu heldur einki um tað. Eg haldi, tað besta ein kann gera, tá hann hongur ov nógv í tí sama, er helst at royna at skifta evni og snara tonkunum hjá honum aðrar vegir. Eg meti ikki, talan kann vera um autismu.

Hann klárar seg fakliga, og lærararnir halda, hann batnar við atlit at bindindum og konsentratióin.

SERNÁM TÓRSHAVN
Á FRÆLSINUM 30 · POSTRÚM 3150 · FO-110 TÓRSHAVN · TLF 302369 · SERNAM@SERNAM.FO · WWW.SERNAM.FO

4

Mikkjal hevur havt trupulleikar frá byrjan, og liv hansara hevur verið nakað skiftandi. Hann tykist hava lítið sjálvsálit og kann virka ótryggur og varin. Eftir míni meting hevur hann mest brúk fyri fóstum karmum, kærleika og aksept. Tað er at vóna, at hann nú, hann er komin í tryggjar umstøður,

vil royna at menna hann, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

Tey bæði hava fingið onkra ráðgeving bjóðað frá Almanna-verkinum, men hon hevur ikki hjálp teimum í tí, sum tey meta seg hava tørv á. Orsøkina halda tey vera, at sonurin var so mikið gamal, tá ið hann fekk diagnosuna, og tí var nakað seint at koma við tí ráðgeving, sum tey finga bjóðað. Mikkjal er komin í ein serflokk ein dag um vikuna, men hinar fyra gongur hann framvegis saman við sínum floksfeløgnum á Santa Frans skúla.

- Hann elskar at fara í skúla. Hann elskar at fara upp og siggja sínar vinir. Hann er ikki á sama fakliga støðið sum hini, men eg fari ikki at taka hann úr einum staðið, sum riggar, tí skipanin sigur, at "nú er hann serligur og skal í serskúla", sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

Og júst hetta fyllir nógv hjá familjuni. Tí skjótt skal Mikkjal

í 7. flokk, og tá flyta tey úr Santa Frans skúla, tí hesin skúlin hevur ikki framhaldsdeild. Men hvar skal Mikkjal fara?

- Hann hevur verið viðfarin sum ein vanligur drongur alt hansara liv. At hann nú skal fáa eitt stempul sum "serligur" og skal verða tikin frá einum flokki, sum hann elskar og sum elskar hann, tað vil eg ikki. Tað er óvirðiligt fyri hann, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

Vil bara vita

Tey bæði Rebekka og Jens Pauli eru nú komin hartil, at tey vilja hava greitt at vita, hví landið ikki antin er erligt um støðuna, ella heldur síni lyfti.

- Hví kann hann ikki fáa intensa taluvenjing, ein stuðul at fáa hann á sama støðið sum floksfelagarnar, og so annars halda fram har, sum hann longu trívist so væl, spyr Rebekka.

Hon visir á, at fólkaskúlalógin

sigur, at fólkaskúlin er fyri øll. Men spyrst tú Rebekku og Jens Paula, so er hetta ikki so.

- Eg vildi heldur havt, at tey uppdateraðu lógirnar og tær ymisku heimasíðurnar og søgdu – "tað er ikki fyri øll. Vit hava ikki møguleika at hjálpa øllum". Men sum nú er livir tú upp á falskar vónir um, at eisini títt barn fær rúmd í samfelagnum – uttan at verða sett í ein "serligan" krók, har eingin tekur atlit til teir serstaku tørvirnar, sum hvørt einstakt "serligt" barn hevur, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl at enda.

- Tey siga við meg, at eg skal steðga við at handfara hann við somu reglum sum hini børnini, og bara lata hann liggja í songini um hann ikki orkar upp. Men eg veit, at so verður hann í øllum førum ikki mentur, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

- Tey kundu viðurkenna, at hann helst hevði nakað av Adhd, men tey vóru ikki samd við mær í, at hann hevði autismu, greiðir Rebekka Niclasdóttir Dahl frá.

Tá skipanin svíkur

- Lat hann bara liggja

- Tey siga við meg, at eg skal steðga við at handfara hann við somu reglum sum hini børnini, og bara lata hann liggja í songini um hann ikki orkar upp. Men eg veit, at so verður hann í øllum førum ikki mentur, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

BARBARA HOLM

BARBARA@SOSIALURIN.FO

Ein partur av ráðgevingini, sum Rebekka Niclasdóttir og Jens Pauli Dahl hava fingið frá tí almenna eftir, at Mikkjal fekk staðfest diagnosuna autismu og ADD, fellur familjuni fyri brósti.

- Tey siga við meg, at um hann ikki orkar upp um morgnarnar, ella orkar út at spæla ella at luttaka í familjulívinum, so skal eg bara lata hann liggja í songini. Tað fari eg tó ikki at góðtaka, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

Orsaka av, at sonurin ikki fekk nakra diagnosu staðfesta fyrr enn í fjør, hava Rebekka og Jens Pauli handfarið dreingin sum ein vanlig barn við teimum reglum og ábyrgdum, sum fylgja við.

- Tey leggja stóran dent á heilivág, uttan at leggja dent á mennigina. Heilivágurin, sum hann eftir ætlan skal fáa, kann hava álvarslig hjáárin, so sum aggresivitet, blóðtøpp og í ringasta føri hjartastopp. Men eingin leggur dent á, at hann skal mennast í tí dagliga, greiðir Rebekka Niclasdóttir Dahl frá.

Familjan hevur eftirlýst eina ætlan og málsetning fyri, hvat Mikkjal skal duga og klára, tá ið tað almenna sleppur honum sum 18 ára gamal. Men einki slíkt finst.

- Hóast nógv vónsvik, so vil eg siga, at serflokkurin, sum Mikkjal er í ein dag um vikuna er fantastiskur. Lærarin Jógvan Henriksen er sera dugnaligur og Mikkjal fær ótrúliga nógv burtúr. Høvdu bara allir stovnar, sum hava ábyrgd av honum, havt slíka samkenslu og virðing, sum hesin lærarin, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.

Rebekka ger greitt, at hon veit, at Mikkjal fyrst og fremst er teirra ábyrgd.

- Men vit mugu fáa røttu hjálpin til hansara – tað er ov seint at koma inn til okkara og skemaleggja hansara liv, tí hann trívist væl sum er. Men honum tørvar tilboð, sum eru tillagað til hansara. Tað nyttar ikki at gera eina standardskipan, sum sigur, at um tú hevur autismu, so er hetta tín pakki. Tí eingin við autismu er eins og eingin hevur sama tørv, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl. Í dag angra tey bæði, at tey yvirhøvur finga eina diagnosu. Einasta orsøkin til, at tey vildu hava hetta var, at tey vildu fáa fagliga hjálp til dreingin, sum tey ikki sjálvu megnaðu at geva. Men tann hjálpin er enn ikki komin.

- Heldur er hann parkeraður og stemplaður sum ein drongur við autismu, sigur Rebekka Niclasdóttir Dahl.